Euroopan parlamentti
2024-2029

Talousarvion valvontavaliokunta

2025/2121(INI)

8.6.2026

MIETINTÖLUONNOS

alv-petosten torjunnasta – rajatylittävän yhteistyön tehokkuus alv-petosten ja niiden EU:n talousarvioon kohdistuvien vaikutusten osalta
(2025/2121(INI))

Talousarvion valvontavaliokunta

Esittelijä: Ondřej Knotek

SISÄLTÖ

Sivu

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS 3

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

alv-petosten torjunnasta – rajatylittävän yhteistyön tehokkuus alv-petosten ja niiden EU:n talousarvioon kohdistuvien vaikutusten osalta

(2025/2121(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 310 artiklan 6 kohdan ja 325 artiklan 5 kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 4 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon 14. marraskuuta 2025 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) pääsystä arvonlisäverotietoihin unionin tasolla (COM(2025)0685),

– ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2025 annetun komission valkoisen kirjan petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelua varten (COM(2025)0546),

– ottaa huomioon unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin 5. heinäkuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371[1] (PIF-direktiivi),

– ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2025 virallisesti hyväksytyn alv digiaikana -paketin,

– ottaa huomioon 11. joulukuuta 2025 annetun alv-vajetta koskevan komission kertomuksen ”VAT gap in Europe – report 2025”,

– ottaa huomioon 24. maaliskuuta 2025 annetun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 08/2025 ”Tuontiin liittyvät arvonlisäveropetokset – EU:n taloudellisia etuja ei suojata riittävästi yksinkertaistettujen tuontitullimenettelyjen yhteydessä” ja 15. joulukuuta 2025 annetun erityiskertomuksen 26/2025 ”Petostentorjunnasta vastaavat EU:n elimet – Toimivaltuudet ovat selkeät, mutta tiedonvaihto ja valvonta komissiossa on edelleen riittämätöntä”,

– ottaa huomioon 7. tammikuuta 2026 annetun Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnon 1/2026 ehdotuksesta asetukseksi asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse EPPOn ja OLAFin pääsystä arvonlisäverotietoihin, jossa kannatettiin kohdennettua pääsyä arvonlisäverotietoihin ja korostettiin tarvetta säilyttää hallinnolliseen valvontaan ja rikosoikeudelliseen lainvalvontaan sovellettavat erilliset oikeudelliset järjestelmät,

– ottaa huomioon budjettivaliokunnan 30. maaliskuuta 2026 hyväksymän mietinnön Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisesta – petostentorjunta – vuosikertomus 2024,

[1] EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj.

– ottaa huomioon 22. tammikuuta 2026 käynnistämänsä valiokunta-aloitteisen menettelyn unionin taloudellisten etujen suojelusta vuoden 2027 jälkeisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelun avulla (2026/2006(INI)),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A10-0000/2026),

A. ottaa huomioon, että yhteisön sisäiset missing trader -petokset (MTIC-petokset), jotka tunnetaan yleisesti karusellipetoksina, ovat yksi vakavimmista, rakenteellisesti syvään juurtuneista uhkista EU:n omien varojen koskemattomuudelle;

B. ottaa huomioon, että karusellijärjestelmien tehokas havaitseminen ja niistä syytteeseen asettaminen riippuu nopeasta, jäsennellystä ja operatiivisesti toimivasta yhteistyöstä jäsenvaltioiden verohallintojen, lainvalvontaviranomaisten ja EU:n tason petostentorjuntaelinten välillä;

C. ottaa huomioon, että alv-vajetta koskevassa vuoden 2025 kertomuksessa arvioitiin alv-säännösten noudattamisesta aiheutuvan vajeen olevan EU:n laajuisesti 128 miljardia euroa; ottaa huomioon, että karusellipetosten arvioidaan maksavan EU:lle vuositasolla 12,5 miljardin ja 32,8 miljardin euron välillä;

D. ottaa huomioon, että EPPOn vuoden 2025 vuosikertomuksesta käy ilmi, että tulopetosten arvo on yli 45 miljardia euroa ja niiden osuus arvioidusta vahingosta kokonaisuudessaan kaikissa käynnissä olevissa tutkimuksissa yli 67 prosenttia; ottaa huomioon, että järjestäytyneet rikollisryhmät ovat tuoneet karusellijärjestelyt massatuotantotasolle useissa jäsenvaltioissa ja ovat vastuussa 86 prosentista vahingosta tapauksissa, joihin liittyy järjestäytynyttä rikollisuutta;

E. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 26/2025 todettiin, että vaikka OLAFin, EPPOn, Eurojustin ja Europolin toimivaltuudet on määritelty selkeästi, elinten välisessä tiedonvaihdossa on edelleen heikkouksia, jotka vaikuttavat olennaisesti tutkimusten määrään ja oikea-aikaisuuteen; ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin totesi myös, että komissiolla ei ole riittäviä valvontamekanismeja sen varmentamiseksi, että määrät on tosiasiallisesti peritty takaisin kokonaisuudessaan tuomioistuinten päätösten mukaisesti; ottaa huomioon, että unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevissa parlamentin päätöslauselmissa on johdonmukaisesti vaadittu tehokkaampaa raportointia takaisinperinnästä ja kehotettu komissiota kiireellisesti esittämään kirjanpitoraporteissa mitattavissa olevia tietoa ja keskittymään niissä konkreettisiin tuloksiin;

F. ottaa huomioon, että petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelu käynnisti jäsennellyn uudelleentarkasteluprosessin, jossa ovat mukana OLAF, EPPO, Europol, Eurojust, Eurofisc, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomainen ja ehdotettu EU:n tulliviranomainen; ottaa huomioon komission vahvistaneen, että petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelun tarkoituksena on luoda vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen lainsäädäntörakenne, jolla suojataan EU:n taloudellisia etuja;

G. vaatii, että petostentorjuntaa koskevat ehdot, EU:n petostentorjuntajärjestelmään

kuuluvien toimijoiden pääsy tutkimusten ja syytetoimien kannalta oleellisiin tietoihin, petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavia yksikköjä koskevat vahvat velvoitteet ja koordinoidut kansalliset petostentorjuntastrategiat sekä vahvat takaisinperintämekanismit on kaikki sisällytettävä horisontaalisina vaatimuksina monivuotisen rahoituskehyksen alakohtaisiin asetuksiin, varainhoitoasetukseen[2] ja EU:n petostentorjuntajärjestelmää säänteleviin erityisvälineisiin;

H. ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden veroyhteysvirkamiesten monenvälinen verkosto Eurofisc on osoittautunut tehokkaaksi hajautetuksi varhaisvaroitusmekanismiksi; ottaa huomioon, että sen Transaction Network Analysis -väline (TNA-väline) tuottaa käyttökelpoista tiedustelutietoa epäilyttävistä rajatylittävistä alv-ketjuista; ottaa huomioon, että komission ehdotuksessa neuvoston asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamiseksi EPPOlle ja OLAFille myönnettäisiin niiden toimeksiantojen puitteissa suora ja keskitetty pääsy alv-tietojen vaihtojärjestelmän (VIES) ja Eurofiscin tietoihin Euroopan tietosuojavaltuutetun mainitsemia tietosuojatakeita noudattaen;

I. ottaa huomioon, että karusellipetosten lisäksi tuontiin liittyvät alv-petokset – erityisesti tullimenettelyn 42 ja tuontia koskevan arvonlisäveron erityisjärjestelmän vilpillinen hyödyntäminen – ovat merkittävä ja kasvava tulonmenetysten lähde; ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 08/2025 otettiin esille systeemisiä haavoittuvuuksia, joiden avulla EU:n ulkopuoliset toimijat voivat käyttää hyväkseen näitä mekanismeja; ottaa huomioon, että neuvoston asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamista koskevan komission ehdotuksen osalta parlamentti on vaatinut tehokasta yhteistyötä ja tiedonvaihtoa tulli- ja alv-viranomaisten välillä, jotta mahdollistetaan tullitoimintaa ja alv-ilmoituksia koskevien merkityksellisten tietojen oikea-aikainen ja kattava ristiintarkastus;

J. ottaa huomioon, että alv digiaikana -paketissa edellytetään sähköisen laskutuksen ja reaaliaikaisen digitaalisen raportoinnin käyttöönottoa yhteisön sisäisissä yritysten välisissä liiketoimissa vuoteen 2030 mennessä;

K. ottaa huomioon, että kuhunkin jäsenvaltioon OLAF-asetuksen[3] 12 a artiklan mukaisesti perustetut petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavat yksiköt toimivat tätä nykyä ensisijaisena kansallisena rajapintana OLAFin kanssa tehtävälle yhteistyölle ja EU:n petostentorjuntajärjestelmän sisäisenä tasona; toteaa, että näiden yksikköjen tehokkuus vaihtelee huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen; ottaa huomioon, että niiden roolin tarkistamista on tarkoitus käsitellä osana OLAF-asetuksen tarkistamista;

Alv-petosten torjunta vuoden 2027 jälkeisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä

1. toistaa kehotuksensa, joilla se on korostanut, että tarvitaan koordinoituja EU:n tason toimia rajatylittävien alv-petosten torjumiseksi ja että jäsenvaltioiden on vahvistettava hallinnollista yhteistyötä ja otettava käyttöön karusellipetoksia koskeva monenvälinen varhaisvaroitusjärjestelmä; kehottaa jälleen komissiota harkitsemaan uudelleen PIF-

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23. syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

[3] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11. syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

direktiivin 2 artiklan mukaisen 10 miljoonan euron kynnysarvon alentamista, sillä vaikka yksittäiselle jäsenvaltiolle koituva vahinko olisi alle tämän kynnysarvon, vahinko koko EU:n tasolla voi olla huomattava; muistuttaa, että petostentorjuntajärjestelmää on vahvistettava vuoden 2027 jälkeistä monivuotista rahoituskehystä varten ja että EPPOn ja OLAFin on löydettävä toimivia ratkaisuja, jotta ne voivat hoitaa vakavia rajatylittäviä alv-rikoksia koskevat tehtävänsä; muistuttaa myös, että karusellipetokset ovat lisääntyneet, koska järjestäytyneet rikollisverkostot osallistuvat niihin laajemmin, ja tämä edellyttää petostentorjuntajärjestelmään kuuluvien toimijoiden välisen tiedonvaihdon lisäämistä ja koordinoinnin parantamista;

2. katsoo, että tässä päätöslauselmassa käsitellyillä lainsäädäntövälineillä pyritään rakentamaan vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen keskeinen petostentorjuntainfrastruktuuri; korostaa, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä ja sen alakohtaisissa asetuksissa on varmistettava vahvat ja toiminnallisesti vaikuttavat petostentorjuntasäännökset myös alv-suojan alalla;

3. on erittäin huolissaan kustannuksiin perustumattoman rahoituksen laajasta käytöstä merkittävässä osassa seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmia ja varoittaa, että ilman asianmukaisia ja riittäviä suojatoimia tähän lähestymistapaan liittyy merkittäviä riskejä EU:n taloudellisten etujen suojaamiselle;

4. painottaa siksi EU:n petostentorjuntajärjestelmän merkitystä vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen yhteydessä ja kannustaa EU:n toimielimiä, toimistoja ja elimiä tehostamaan yhteistyötään etenkin vaihtamalla tietoja EU:n varoihin liittyvästä rikollisesta ja vilpillisestä toiminnasta ja antamalla toisilleen pääsyn tietoihinsa; muistuttaa, että alv-petosten torjumiseksi on tärkeää koordinoida toimintaa ja parantaa yhteistyötä jäsenvaltioiden oikeus- ja poliisiviranomaisten kanssa;

5. kehottaa komissiota tässä yhteydessä i) perustamaan yhteisen hallintokehyksen kaikkien petostentorjuntaan osallistuvien toimijoiden koordinoimiseksi, ii) panemaan täytäntöön yhtenäisen raportointijärjestelmän saatavilla olevien tietojen konsolidoimiseksi ja iii) edistämään digitaalisten välineiden laajempaa käyttöä tietojen keruun, vaihdon ja analysoinnin parantamiseksi;

Rajatylittävä yhteistyö – tietoaukkojen korjaaminen

6. korostaa, että on olennaisen tärkeää antaa EPPOlle ja OLAFille suora, automatisoitu ja keskitetty pääsy VIES-järjestelmään, Eurofisciin ja maksutietojen sähköiseen keskusjärjestelmään, jotta voidaan varmistaa rajatylittävien karusellipetosten tehokas torjunta; kehottaa komissiota laatimaan asiaankuuluville elimille selkeät menettelyohjeet, jotta taataan oikeusvarmuus ja poistetaan esteet hallinnollisten ja rikostutkintavälineiden tehokkaalta ja tarvittaessa samanaikaiselta käytöltä; vaatii, että jos muutettu asetus (EU) N:o 904/2010 hyväksytään, se pannaan täytäntöön noudattaen täysin OLAFin hallinnolliseen toimeksiantoon ja EPPOn rikosoikeudellisen lainvalvonnan toimeksiantoon sovellettavia erillisiä oikeudellisia kehyksiä Euroopan tietosuojavaltuutetun 7. tammikuuta 2026 antaman lausunnon 1/2026 mukaisesti;

7. tähdentää, että rajatylittävä yhteistyö alv-petoksissa edellyttää EU:n tason tiedonvaihdon lisäksi myös toimivia kahden- ja monenvälisiä yhteistyömekanismeja jäsenvaltioiden verohallintojen välillä;

8. kehottaa komissiota tukemaan toimia, joilla pyritään vahvistamaan Eurofiscin toiminnan vaikuttavuutta; katsoo, että Eurofiscin TNA-välinettä olisi kehitettävä edelleen tekoälyavusteisilla mallien tunnistusvalmiuksilla, jotka mahdollistavat epäilyttävien alv-liiketoimien ketjujen reaaliaikaisen havaitsemisen rajojen yli; pyytää jäsenvaltioita vahvistamaan keskinäistä yhteistyötään Eurofiscin puitteissa ja varmistamaan liiketoimiin liittyvien tietojen nopean ja kattavan toimittamisen;

9. korostaa, että on tärkeää tosiasiallisesti tarkistaa alv-rekisteröintihakemukset; katsoo, että toiminta vilpillisten yhteisöostajien (nk. missing traders) luomishetkellä on rakenteellisesti toimivin ja kustannustehokkain toimenpide karusellipetosten kierrossa;

10. toteaa, että käännetyn verovelvollisuuden mukainen menettely, josta säädetään alv-direktiivin[4] 199 a ja 199 b artiklassa, on osoittautunut selvästi tehokkaaksi kohdennetuksi petostentorjuntavälineeksi, sillä sen avulla viedään vilpillisiltä yhteisöostajilta rakenteellinen mahdollisuus kerätä arvonlisäveroa ja kadota ennen sen maksamista; korostaa, että tämä menettely olisi säilytettävä ja sen soveltamista olisi tarvittaessa laajennettava; kehottaa komissiota esittämään hyvissä ajoin ehdotuksen 199 a ja 199 b artiklan soveltamisen jatkamisesta ja – jos näyttö antaa siihen aihetta – soveltamisalan laajentamisesta vuoden 2026 jälkeen;

11. panee huolestuneena merkille, että järjestäytyneet rikollisverkostot käyttävät yhä enemmän kryptovaroilla toteutettavia liiketoimia alv-karusellipetosten tuottojen häivyttämiseen hyödyntäen kryptovarojen pseudonymiteettiä ja siirrettävyyttä rajojen yli petoksilla hankittujen voittojen siirtämiseksi nopeasti ja kätkemiseksi ennen niiden havaitsemista; panee tyytyväisenä merkille neuvoston direktiivin (EU) 2023/2226[5] (DAC8) voimaantulon, sillä siinä edellytetään, että kryptovarapalvelun tarjoajat ilmoittavat vuodesta 2026 alkaen kansallisille veroviranomaisille tiedot kryptovaroilla suoritetuista liiketoimista; kehottaa komissiota varmistamaan osana petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelua, että DAC8-direktiivin mukaiset raportointitiedot ovat Eurofiscin, OLAFin ja EPPOn saatavilla niiden toimeksiantojen mukaisesti alv-petosten tutkintaa varten; kehottaa komissiota arvioimaan, missä määrin kryptovarapalvelun tarjoajien ilmoittamat tiedot ovat auttaneet tunnistamaan arvonlisäveropetoksista saatuja voittoja, ja raportoimaan havainnoistaan parlamentille ja neuvostolle vuoteen 2028 mennessä;

12. kehottaa komissiota laatimaan ennakoivan haavoittuvuusarvioinnin päästöhyvityksiä ja päästöoikeuksia koskeviin liiketoimiin liittyvien alv-karusellipetosten ja talousrikosten riskistä EU:n päästökauppajärjestelmän toisessa vaiheessa (ETS2) ja lykkäämään sen käyttöönottoa, jos tällaisten rikosten riski on suuri; muistuttaa, että alkuperäistä EU:n päästökauppajärjestelmää käytettiin hyväksi yhdessä EU:n historian suurimmista karusellipetosjärjestelyistä, joka johti arviolta noin 5 miljardin euron menetyksiin vuosina 2008–2009, ja että tämä järjestely saatiin purettua vasta sen jälkeen, kun vahinko oli jo tapahtunut; vaatii, että komissio tunnistaa ETS2-järjestelmän liiketoimirakenteen rakenteelliset haavoittuvuudet ja puuttuu niihin ennen kuin järjestelmä otetaan käyttöön; kehottaa komissiota tiedottamaan tämän arvioinnin

[4] Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28. marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).
[5] Neuvoston direktiivi (EU) 2023/2226, annettu 17. lokakuuta 2023, hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta (EUVL L 104, 25.3.2021, s. 2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2226/oj).

tuloksista parlamentille ja neuvostolle ja sisällyttämään ETS2-järjestelmän toimintaa koskeviin sääntöihin tarpeellisiksi katsotut suojatoimet;

13. kehottaa komissiota varmistamaan alv digiaikana -paketin teknisessä täytäntöönpanokehyksessä, että pakollista sähköistä laskutusta ja digitaalista raportointia koskevien velvoitteiden nojalla tuotetut reaaliaikaiset digitaaliset raportointitiedot ovat teknisesti yhteentoimivia Eurofiscin TNA-välineen kanssa ja OLAFin ja EPPOn saatavilla niiden toimeksiantojen ja sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti alv-petosten havaitsemiseksi rajojen yli; kehottaa komissiota raportoimaan parlamentille ja neuvostolle 31. joulukuuta 2031 mennessä alv digiaikana -paketin tietojen käytön operatiivisista tuloksista alv-petosten havaitsemisessa rajojen yli, mukaan lukien aloitettujen tutkimusten määrä, havaitun vahingon arvioitu määrä ja takaisin perityt määrät;

EU:n petostentorjuntajärjestelmän uudistaminen

14. pitää myönteisenä, että komissio tarkastelee uudelleen petostentorjuntajärjestelmää, ja katsoo, että se on oikea-aikainen ja kattava aloite, jolla kartoitetaan nykyistä rakennetta, tunnistetaan porsaanreikiä ja lisätään johdonmukaisuutta koko petostentorjuntasyklissä; painottaa, että tämä uudelleentarkastelu tarjoaa tilaisuuden luoda aidosti yhdennetty EU:n petostentorjuntakehys ajoissa ennen vuoden 2027 jälkeistä monivuotista rahoituskehystä;

15. kehottaa komissiota varmistamaan, että petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelun johdosta annettuun vuoden 2026 tiedonantoon liitetään konkreettinen lainsäädäntöpaketti, joka kattaa OLAF-asetuksen ja EPPO-asetuksen[6] perustellusti odotetut tarkistukset ja tarvittaessa myös Europol-asetuksen[7], Eurojust-asetuksen[8], Eurofiscin hallintokehyksen ja PIF-direktiivin muuttamisen; korostaa, että parlamentti odottaa petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelun johtavan yhteisesti sovittuun sitovaan lainsäädännön muuttamiseen eikä pelkästään koordinointiohjeisiin;

16. korostaa, että petostentorjuntajärjestelmän tarkistamisessa on varmistettava asianmukaiset raportointikanavat, selkeät ehdot ja yhtenäiset säännöt tulojen ja alv-perusteisten omien varojen suojaamiseksi hyväksytyille toimenpiteille ja toimille ja esitettävä selkeitä tietoja ja lukuja saavutetuista tuloksista ja niiden vaikutuksesta EU:n talousarvioon, siten että on mahdollista saada selkeä kuva siitä, mitä petostentorjuntajärjestelmällä on saatu aikaan suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja investoituihin resursseihin;

---

[6] Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12. lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/2021-01-10).

[7] Konsolidoitu teksti: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11. toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/2026-01-11).

[8] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1727, annettu 14. marraskuuta 2018, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust) ja neuvoston päätöksen 2002/187/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 138, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/2025-11-04).

17. kehottaa komissiota käyttämään petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelua siihen, että korjataan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 26/2025 havaittu hallintovaje, vastuuvelvollisuuden puute ja puuttuva laajempi näkemys yksittäisten toimijoiden strategioista ja painopisteistä; kehottaa raportoimaan jäsennellysti ja säännöllisesti OLAFin suositusten ja EPPO-tapauksissa annettujen tuomioiden johdosta toteutetuista jatkotoimista;

18. katsoo, että petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelussa on luotava selkeämpi rakenne, jotta OLAFin hallinnollisia tutkimuksia koskeva tehtävä voi täydentää EPPOn rikosoikeudellisia syytetoimia; panee huolestuneena merkille, että alle yksi prosentti EPPOlle tehdyistä ilmoituksista on peräisin OLAFilta; vaatii, että tulevassa petostentorjuntajärjestelmää koskevassa lainsäädäntöpaketissa toteutuu aito täydentävyys OLAFin ja EPPOn välillä oikeudellisesti sitovien tiedonjakoprotokollien ja automaattisen käsittelyn käynnistävien tekijöiden avulla ja että siihen sisältyy velvollisuuksia raportoida tästä nimenomaisesta asiasta parlamentille ja neuvostolle;

Petostentorjuntajärjestelmän osatekijät – OLAF-asetus

19. kehottaa komissiota esittämään kohdennettuja muutoksia OLAF-asetukseen petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavien yksikköjen aseman vahvistamiseksi; vaatii, että asetuksessa määritellään selkeästi petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavien yksikköjen yhteiset vähimmäistehtävät, kuten yhteistyö OLAFin kanssa tutkimuksen elinkaaren kaikissa vaiheissa ja oikea-aikaisten tietojen antaminen OLAFin suositusten johdosta toteutetuista jatkotoimista;

20. katsoo, että OLAFin nykyistä toimeksiantoa olisi arvioitava siltä kannalta, riittääkö se arvonlisäveroon liittyviin rajatylittäviin tutkimuksiin, ja kehottaa komissiota tämän vuoksi arvioimaan, olisiko OLAF-asetusta selkeytettävä tai muutettava, jotta voidaan poistaa mahdolliset epäselvyydet OLAFin toimivallasta EU:n talousarvioon vaikuttavien alv-petosten suhteen;

21. odottaa, että petostentorjuntajärjestelmää koskevassa lainsäädäntöpaketissa otetaan käyttöön toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan OLAFin suositusten asianmukaiset jatkotoimet, mukaan lukien vahvistettu ”noudata tai selitä” -mekanismi sekä kansallisille viranomaisille että komission yksiköille, ja toteaa, että sen avulla niitä olisi vaadittava joko panemaan täytäntöön OLAFin suositukset takaisinperinnästä kohtuullisessa ajassa tai esittämään perustelut;

22. kehottaa komissiota raportoimaan säännöllisesti parlamentille ja neuvostolle OLAFin suositusten täytäntöönpanoasteesta myös arvonlisäveroon liittyvissä tapauksissa;

Petostentorjuntajärjestelmän osatekijät – EPPO-asetus ja PIF-direktiivi

23. toistaa jo useasti esittämänsä kehotuksen, jonka mukaan komission olisi arvioitava, onko PIF-direktiivin 2 artiklan mukaista 10 miljoonan euron kynnysarvoa alennettava, sillä se voi johtaa siihen, että useammassa jäsenvaltiossa toimivat MTIC-järjestelyt jäävät huomaamatta, ja tarvittaessa ehdotettava muutosta, jolla ratkaistaan tämä ongelma;

24. on tietoinen EPPOn tärkeästä roolista EU:n taloudellisten etujen suojaamisessa; katsoo, että EPPO-asetuksen meneillään olevassa tarkistuksessa olisi vahvistettava EPPOn

toimeksianto, jotta se voi keskittyä tarvittavalla tavalla EU:n talousarvioon vaikuttavaan rikolliseen toimintaan, ja kehottaa toteuttamaan toimia, joilla varmistetaan, että EPPO pystyy toiminnallisten valmiuksiensa puitteissa käsittelemään monimutkaisia, usean lainkäyttöalueen piiriin kuuluvia alv-karuselleja koskevia tutkimuksia;

25. korostaa, että EPPO-asetuksen tarkistamisen yhteydessä odotetaan käsiteltävän keskeistä kysymystä sellaisten EU:n varojen takaisinperinnästä, joihin liittyy petoksia ja muuta rikollista toimintaa ja jotka on takavarikoitu ja tuomittu menetetyksi EPPOn toimien seurauksena; huomauttaa, että EPPO-asetuksen 38 artiklassa todetaan, että menetetyksi tuomitun omaisuuden käsittelyyn sovelletaan kansallista lainsäädäntöä ja että jos EPPOn tutkimus johtaa lopulliseen menetetyksi tuomitsemista koskevaan päätökseen, kyseistä omaisuutta tai takavarikoituja määriä käsitellään asianomaisen jäsenvaltion menettelyjen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti;

26. ymmärtää ja hyväksyy nykyisen käytännön, jonka mukaan sen jälkeen kun lopullinen tuomio on annettu, omaisuuden osalta toimitaan tavanomaisten kansallisten menettelyjen mukaisesti; toteaa näin ollen, että tällä hetkellä ei ole olemassa vakiintunutta kansallista tai unionin oikeudellista mekanismia, joka velvoittaisi jäsenvaltion ohjaamaan menetetyksi tuomitut rikoksella hankitut käteisvarat suoraan EU:n talousarvioon, ja kun kansallinen tuomioistuin antaa lopullisen menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen EPPOn johtamassa tapauksessa, varat ohjataan lainsäädännön nojalla kyseisen jäsenvaltion valtionkassaan tai kansalliseen talousarvioon;

27. toteaa, että ne takaisin perityt määrät, jotka ohjataan EU:n talousarvioon sen jälkeen kun EPPO on takavarikoinut ne ja kansalliset tuomioistuimet ovat tuominneet ne menetetyksi, ovat vähäisiä; painottaa, että menetettyjen varojen lopullinen takaisinperintä ei teknisesti kuulu EPPOn tehtäviin ja että EPPOn toimeksianto päättyy sen jälkeen kun tuomio ja menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös on varmistettu; katsoo, että olisi lisättävä erityinen säännös, jolla selvennetään rooleja ja vastuita ja jossa otetaan huomioon tarve ottaa EU:n viranomaiset mukaan takaisinperintäprosessiin, kuitenkin niin, että ei haitata asianosaisten ja vahinkoa kärsineiden osapuolten legitiimejä oikeuksia ja odotuksia; katsoo, että budjettivallan käyttäjän ja vastuuvapauden myöntävän viranomaisen on ymmärrettävä täysin menetetyksi tuomitsemisen ja sen täytäntöönpanon taloudelliset vaikutukset;

Petostentorjuntajärjestelmän osatekijät – Europol-asetus

28. suhtautuu myönteisesti Europolin operatiivisen roolin meneillään olevaan rakenteelliseen kehitykseen ja kehottaa tarkistamaan Europol-asetusta Europolin analyyttisen ja tukitehtävän laajentamiseksi alv-petostapauksissa;

29. pyytää antamaan Europolille oikeuskelpoisuuden, jotta se voi virallisesti ehdottaa EPPOlle ja kansallisille toimivaltaisille viranomaisille rajatylittävien tutkimusten aloittamista alv-petoksista, jos sen massadata-analyysissa havaitaan todisteita systemaattisista rajatylittävistä rikollisverkostoista; vaatii, että Europolin tekoälyavusteisia rahanpesun selvittelyyn tarkoitettuja välineitä käytetään kaikin tavoin Eurofiscin TNA-toimien tueksi arvonlisäveroon liittyvissä asioissa ja kaikkien petostentorjuntajärjestelmän operaatioiden tukemiseksi silloin, kun se on hyödyllistä ja asianmukaista;

Petostentorjuntajärjestelmän osatekijät – Eurojust-asetus

30. kehottaa komissiota sisällyttämään Eurojust-asetuksen tarkistamiseen säännöksiä, joilla vahvistetaan Eurojustin koordinointiroolia monimutkaisissa, usean lainkäyttöalueen piiriin kuuluvissa alv-petostapauksissa; ehdottaa, että Eurojustiin luodaan alv-petostapauksia varten erityiset operatiiviset koordinointivalmiudet;

31. vaatii, että tarkistetussa Eurojust-asetuksessa tehostetaan varojen jäädyttämistä ja todisteiden keräämistä koskevaa oikeudellista yhteistyötä; korostaa, että Eurojustin oikeudellisten yhteysviranomaisten verkoston on oltava täysin toimintakykyinen, jotta se voi panna täytäntöön eurooppalaisia tutkintamääräyksiä alv-petoksia koskevissa tutkimuksissa;

Sellaisten määrien takaisinperintä, joihin liittyy petoksia

32. korostaa, että pelotevaikutus ja EU:n taloudellisten etujen tehokas suojaaminen edellyttävät alv-petosten tutkinnan ja niistä syytteeseen asettamisen lisäksi vilpillisesti siirrettyjen määrien tosiasiallista takaisinperintää; pitää valitettavana, että takaisinperintäprosessit ovat edelleen hajanaisia ja tehottomia, kuten tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 26/2025 ja OLAFin vuosikertomuksissa tuodaan esille; panee merkille, että parlamentti on EU:n taloudellisten etujen suojaamisesta antamissaan päätöslauselmissa toistuvasti kehottanut painokkaasti komissiota tehostamaan takaisinperintää koskevaa raportointia, mutta tulokset eivät ole olleet tyydyttäviä;

33. kehottaa komissiota luomaan jäsennellyn seurantamekanismin EPPOn tuomioiden ja OLAFin hallinnollisten suositusten johdosta toteutetuille jatkotoimille arvonlisäveroon liittyvissä tapauksissa ja ilmoittamaan tosiasiallisesti takaisin perityt määrät verrattuna määriin, joita suositellaan takaisin perittäviksi, ja pyytää sitä raportoimaan asiasta vuosittain parlamentille ja neuvostolle;

Tuontiin liittyvät alv-petokset ja niiden ja tullipetosten välinen yhteys

34. panee huolestuneena merkille tuontiin liittyviä alv-petoksia käsitelleen tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 08/2025 havainnot, joiden mukaan alv-velvoitteiden täytäntöönpanossa tuonnin yhteydessä on systemaattisia puutteita; korostaa, että tullausarvon ilmoittaminen liian alhaiseksi, alv-vapautusten väärinkäyttö tuonnissa ja EU:n ulkopuolisista maista peräisin olevat sähköisen kaupankäynnin virrat lisäävät jatkuvasti tulojen menetyksiä ja ovat läheisesti kytköksissä yhteisön sisäisiin alv-petoksiin;

35. kehottaa komissiota käsittelemään petostentorjuntajärjestelmää koskevassa lainsäädäntöpaketissa tullimenettelyssä 42 ja tuontia koskevan arvonlisäveron erityisjärjestelmässä havaittuja haavoittuvuuksia; vaatii, että EU:n tullidatakeskuksen tekninen rakenne suunnitellaan alusta alkaen siten, että varmistetaan täysi reaaliaikainen yhteentoimivuus Eurofiscin TNA-välineen sekä OLAFin ja EPPOn toimeksiantojen mukaisten tutkintajärjestelmien kanssa; kehottaa komissiota varmistamaan, että tulli-ilmoitusten tietoja verrataan automaattisesti alv-rekisteröintitietoihin VIES-järjestelmässä ja Eurofiscin riski-indikaattoreihin;

°

° °

36. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, Euroopan syyttäjänvirastolle, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF), Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastolle (Europol), Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastolle (Eurojust) sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.